

Ser o no ser: aquesta és la qüestió

La il·legalització de les activitats del PCUS a la Unió Soviètica està tenint unes repercussions que s'estenen de forma especialment ràpida entre els partits comunistes europeus. Als Països Catalans, les distintes organitzacions també debaten el seu futur.

El procés accelerat d'esfondrament de l'URSS és un esdeveniment històric les conseqüències del qual encara són imprevisibles a llarg termini. Tanmateix, en aquests moments, les organitzacions comunistes del món sencer es plantegen tota una sèrie d'interrogants després de veure que el procés revolucionari més emblemàtic del segle XX se'n va en orris a marxades.

Tot i la proliferació de grups i sigles que es reclamen comunistes -i que als Països Catalans passen de la vintena- només uns quants mantenen una certa presència en la societat catalana. Les reaccions d'aquests partits han estat d'una gran disparitat, com es pot comprovar en la valoració que cadascú fa de la desfeta del règim soviètic. Així, no és una coincidència casual que aquells que s'han felicitat pel bandejament del PCUS i la reconversió de l'URSS ara estiguin vivint una crisi existencial fins al punt de proposar-se la integració en alguna altra organització de caire més heterogeni i ampli. En el cas del Principat, el PSUC (fundat l'any 1936) afronta la seva més que probable desaparició de l'escena política. Si bé és un procés que va començar fa mesos, ara, a les portes del proper congrés, els dirigents d'aquest partit proposaran la reconversió en corrent d'opinió dins Iniciativa per Catalunya. De la mateixa manera, alguns sectors del PCPV-PCE ja han fet pública la seva intenció de seguir el mateix camí per reforçar l'estructura d'Esquerra Unida. És molt probable, doncs, que els par-

Lenin parlant als obrers d'una fàbrica.

ARXIU

tits comunistes més veterans de l'estat espanyol no acabin aquest any 1991.

D'altra banda, el Partit dels Comunistes de Catalunya (PCC), l'altra organització comunista que té representació al Parlament de Catalunya, ha tingut una actuació completament diferent. El PCC ha criticat el passat colp d'estat perquè "el mètode utilitzat no podia resoldre els greus problemes de l'URSS i va ser fet de forma conspirativa". De tota manera, també afirma que "fruit de la derrota del colp s'ha iniciat una escalada d'esdeveniments que s'han de qua-

lificar d'antidemocràtics". El PCC ha acusat Borís Eltsin de dretà i d'autoritari, alhora que ha denunciat "la ingerència de l'imperialisme en el procés" i ha defensat "l'honestat de milions de comunistes soviètics". Per últim, el PCC considera que "l'onada conservadora que amenaça amb major explotació i misèria exigeix, precisament, més grans esforços i refermen la necessitat dels partits comunistes i revolucionaris".

Per la seva part, i ja en l'àmbit dels partits extraparlamentaris, els trotskistes de la Lliga Comunista Revolucionària

(LCR) entenen l'evolució de la Unió Soviètica ja que "a l'URSS hi havia un sistema burocratitzat que ja no servia els interessos del poble", encara que no abonen el seu pas al capitalisme. Per tot això, la LCR creu que "l'esquerra en ple, que se'n ressent sense excepció de l'actual conjuntura, té l'obligació de repensar moltes coses a partir dels errors que ha comès".

El Partit Socialista d'Alliberament Nacional dels Països Catalans (PSAN) coincideix, en termes generals, amb les crítiques al sistema soviètic, però posa més èmfasi en la qüestió de les nacionalitats per explicar la desintegració de l'URSS. "L'aprofundiment en les llibertats individuals i col·lectives -segons el PSAN- continua sent un dels eixos bàsics del comunisme". Per aquest motiu, el partit independentista reclama "la necessitat d'una direcció estratègica que garanteixi aquests drets".

Pel que fa al Partit Comunista dels Valencians (PCV), Toni Infante, del secretariat, afirma que "el comunisme ha comportat mecanismes de lluita que han possibilitat l'educació, la sanitat, etc." Per al PCV, "ser comunista avui és guanyar-se el respecte de la gent en la lluita diària, és reivindicar la reunificació i l'autodeterminació dels Països Catalans, ...". Tot i això, Infante creu que "els comunistes han de posar la seva capacitat d'anàlisi al servei del poble, però la direcció ha de ser pràctica, no teòrica".

Ser o no ser: aquesta és la qüestió.

Joan Morales